

Enesekontrolli leht (hoonete ligipääsetavus)

Allolev tabel sisaldab nõuete loetelu hoonete ligipääsetavusele vastavalt Ehitusseaduse § 3 lg 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt 28.11.2002 vastu võetud määrusele nr 14 „Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“. Nõuded kehtivad üldkasutatavatele ehitistele, millele on ehitusluba väljastatud ajavahemikus 01.01.2003 kuni 30.06.2015. Lihtsama jälgitavuse huvides on lähtutud nõuete järjestamisel määruse struktuurist. Nõudeid teedele, parklatele jt. rajatistele allolev tabel ei kajasta.

I. Pandused / rambid (§5; §13 lg 3)		
☐ Olemas	☐ Puudub	☐ Ei ole vajalik
1. Ühesuunalise liiklusega panduse minimaalne laius on 1,0 m, kahe-suunalisel 1,8 m. Keerdpanduse laiused on samad, ent täispöörde puhul ei tohi laius olla alla 3,0 m.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
2. Käsipuud on vajalikud siseruumides mõlemal pool ning väljas juhul, kui panduse pealispinna kõrgus erineb ümbruse tasapinnast.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
3. Pandus peab olema piiratud vähemalt 70 mm kõrguse äärisega.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	☐ Ei kohaldu
4. Panduse pikikalde puhul kuni 5% (1:20) vahetasandeid (puhkemademeid) ei ole vaja. Panduse pikikalde puhul kuni 6% on vajalik sirgpanduse puhul vähemalt 1,5 m (soovitav 2,0 m) pikkune ja keerdpanduse puhul vähemalt 2,0 m (soovitav 2,5 m) pikkune puhkemade, kõrgustel kuni 480 mm, 960 mm jne iga kuni 6,0 m pikkuse (projektsioonis) teelõigu järel. Käsipuud peavad jätkuma katkematult ka puhkemademetel nii siseruumides kui väljas panduse mõlemal poolel.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
5. Panduse pikikalle võib olla kuni 6%, järsema kaldega pandus on üldjuhul keelatud. Rekonstrueeritavate ja restaureeritavate hoonete puhul võib pandus erandjuhtudel olla 8–10%.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
6. Trepi või järsakuga külgnev pandus tuleb neist eraldada alumise käsipuuni ulatuva tiheda varb- või võrkpiirdega.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	☐ Ei kohaldu
7. Panduse kohal peab olema vaba kõrgust 2,3 m.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
8. Pandus peab olema kõva ja kareda pealispinnaga, mis märgudes ei tohi muutuda libedaks.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
9. Nii siseruumides kui ka väljas peab pandus värvitoonilt erineva tasapinnalisest teeosast.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	
II. Trepid (§6; § 16)		
☐ Olemas	☐ Puudub	☐ Ei ole vajalik
1. Ühel tõusul ei tohi olla trepiastmeid vähem kui kolm.		
☐ Vastab	☐ Ei vasta	☐ Ei kohaldu
2. Kolme trepiastmega tõusul peab trepiastmete pind värvitoonilt erineva tasapinnast või trepi esimene ja		

viimane aste markeeritud 50–80 mm laiuste optiliselt kontrastsete vöötidena astme kogupikkuses.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

3. Siseruumide treppide ja kaetud välistreppide trepiastme vähim laius $E = 300$ mm ja suurim kõrgus $N = 160$ mm.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

4. Lahtiste välistreppide trepiastme vähim laius $E = 400$ mm ja suurim kõrgus $N = 130$ mm.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

5. Trepiastmed peavad olema kinnised, ninadeta, tasased ja kareda pealispinnaga ning trepi avatud küljelt 2 cm kõrguste põskedega. Eelistada tuleb täisnurkse profiiliga astmeid.

- Vastab Ei vasta

6. Ühe korrusekõrguse vahel soovitatakse vaid üht trepimadet. Trepimademe kohal peab olema vaba kõrgust vähemalt 2,3 m.

- Vastab Ei vasta

7. Käsipuu peab olema nii siseruumides paiknevate kui ka välistreppide mõlemal poolel. Käsipuu peab jätkuma katkematult ka trepimademel.

- Vastab Ei vasta

III. Käsipuud (§7)

Olemas

Puudub

Ei ole vajalik

1. Käsipuu kõrgus astme keskelt peab olema 900 mm, lastele mõeldud (dubleeriva) käsipuu kõrgus 600–700 mm.

- Vastab Ei vasta

2. Käsipuu vaba kaugus võimalikust seinast või kinnisest piirdest on vähemalt 45 mm.

- Vastab Ei vasta

3. Trepivõre/barjääri pulkade maksimaalne vahekaugus on 110 mm.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

4. Käsipuu peab ulatuma mõlemas suunas üle panduse kaldeosa ning üle trepi esimese ja viimase astme tõusu vähemalt 400–500 mm.

- Vastab Ei vasta

5. Käsipuu otsad peavad olema takerdumise vältimiseks painutatud allapoole ja kinnitatud kas põranda külge või ühendatud madalamal asuva käsipuuga.

- Vastab Ei vasta

6. Käsipuu peab olema ümara või riskülikukujulise profiiliga; ümarprofiili läbimõõt 30–40 mm ja riskülikukujulise profiili paksus 25–30 mm ning soovitatav übermõõt 120–180 mm.

- Vastab Ei vasta

IV. Üldnõuded üldkasutatavale hoonetele (§12)

1. Hoone sissepääsutasandini peab olema tagatud astmeteta tõus pandusega või tõstukiga.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

2. Sisenemisala peab olema ühtlaselt ja hästi valgustatud ning üldjuhul katusega kaetud.

- Vastab Ei vasta

3. Hoone sissepääsu ees peab olema vaba ruumi 1500×1500 mm ratastooli pööramiseks.

- Vastab Ei vasta
4. Tuulekoja sügavus avatud uste vahel peab olema vähemalt 1500 mm ja laius ühesuunalisel liikumisel 1200 mm.
- Vastab Ei vasta
5. Jalarestid ei tohi põhjustada ratastooli rataste, keppide ega karkude takerdumist. Võimalusel kasutada ruudu- või rombikujulise seotisega reste.
- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

V. Hoonesisene liikumistee (§13)

1. Üldkasutatav ruum peab liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimestele olema kättesaadav selleks kohaldatud liikumistee kaudu.
- Vastab Ei vasta
2. Kui hoone eri korrustel või eri tasapindadel asuvad üldkasutatavad ruumid on omavahel funktsionaalselt seotud hoonesisese ühendustee kaudu, siis peab nende ruumide vahel olema tagatud ühendus ka liikumispuudega inimestele invalifti või panduse abil.
- Vastab Ei vasta Ei kohaldu
3. Liikumistee peab olema kergesti märgatav, nõutavate mõõtudega, tasase ja mittelibiseva ning kõva pealispinnaga.
- Vastab Ei vasta
4. Orienteerumist liikumisteel hõlbustatakse suunavate viitadega, millel kasutatakse rahvusvahelist ratastoolikasutaja tunnust (piktogrammi).
- Vastab Ei vasta
5. Liikumisteede, tasapindade vaheldumise ja ruumide paiknemise märkamist tuleb paremustada kontrastsete värvidega, vastava valgustusega ning heli- ja valgussignaalide abil.
- Vastab Ei vasta
6. Liikumispuudega inimestele läbimatud liikumisteed tuleb vastavalt tähistada.
- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

VI. Uksed, väravad (§14)

1. Pendel- ja pöörduste kasutamine ratastoolikasutaja liikumisteel on keelatud.
- Vastab Ei vasta
2. Uksed peavad üldjuhul olema lävepakkudeta. Kui teatud ehituslikud nõuded nõuavad lävepaku olemasolu, siis selle kõrgus ei tohi olla üle 20 mm.
- Vastab Ei vasta
3. Ukseklaasid peavad olema ohutud, vältimaks purunemisel ohtlikke suuri klaasikilde. Täisklaasuksi võib ette näha ainult koos automaatavajatega. Täisklaasuksed ja suured klaasipinnad peavad olema silmapaistvalt markeeritud.
- Vastab Ei vasta
4. Uksed peavad avanema ja sulguma kergelt või automaatselt. Käsitsi avatavat ust peab saama avada kergelt ühe käega. Uste automaatse avanemise nupud peavad olema põrandapinnast 850 mm kõrgusel ja ukseavast vähemalt 1500 mm kaugusel.
- Vastab Ei vasta
5. Uksed peavad avanema evakuatsiooni suunas, avanemine vähemalt 90°. Erandeid võib teha ainult

olemasolevate ehitiste restaureerimisel ja rekonstrueerimisel, kui teisiti ei ole võimalik ust paigutada.

- Vastab Ei vasta

6. Ukse vaba käigulaius (ukse piida valendlaius, kahe poolega ukse käigupoolne valendlaius ning lükand- ja liugukse valendlaius) peab olema vähemalt 800 mm, ukse vaba kõrgus vähemalt 2100 mm.

- Vastab Ei vasta

7. Koridori otsauks tuleb nihutada teljelt võimalikult kõrvale. Koridori külgeinas olev uks peab olema otsaseinast vähemalt 600 mm kaugusel.

- Vastab Ei vasta

8. Fotoelemendi abil või tellitult avaneva ukse ees peab olema ohutuse tagamiseks küllaldaselt vaba ruumi. Tellitult avanevate uste lahtiolek peab olema küllaldase ajavaruga või tellimisel reguleeritav.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

9. Käsitsi avatava tiibukse ees ja taga peab olema vajalik vaba ruum. Ukse enda järel sulgemiseks peab selle siseküljel olema käsipuu või käepide, mis asub põrandast 900–1100 mm kõrgusel. Käsipuu või käepide tuleb kinnitada ukse hingedepoolsest servast 200 mm kaugusele.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

10. Ukse piirdelauad või ukselehe ääred tuleb värvida ukselehest erinevas ja eredas toonis.

- Vastab Ei vasta

VII. Lift (§15)

Olemas

Puudub

Ei ole vajalik

1. Lifti ukse ees peab olema vaba ruumi vähemalt 1500 × 1500 mm ja 2 × liftikabiini sügavus, kui liftid paiknevad vastakuti.

- Vastab Ei vasta

2. Liftikabiini ukseava peab olema 900 mm, liftikabiini sisemõõdud A – laius ja B – sügavus:

(1) Sõidulift A × B – vähemalt 1100 mm × 1400 mm (8 inimest, nominaalkaal 630 kg), soovitav ratastooli pööramisvõimaluse pärast 1350 mm × 1400 mm (10 inimest, nominaalkaal 800 kg) ja 1600 mm × 1400 mm (13 inimest, nominaalkaal 1000 kg);

(2) kaupluseküllastajate ja kauba lift A × B – vähemalt 1100 mm × 2100 mm (nominaalkaal 1000 kg), ratastoolile parema pööramisvõimaluse andmiseks;

(3) invalift (püstlift) A × B – vähemalt 900 mm × 1400 mm, vähemalt 1400 mm × 1400 mm, kui käiguavad paiknevad kõrvutiasetsevates seintes.

- Vastab Ei vasta

3. Lifti seiskumistäpsus peab olema ± 25 mm, soovitav ± 5–10 mm.

- Vastab Ei vasta

4. Lifti kutsungi- ja juhtimisnupud peavad paiknema vertikaaltasapinnas liftikabiini põrandast 900–1200 mm kõrgusel.

- Vastab Ei vasta

VIII. Ruumide sisustus ja seadmed (§17)

1. Üldkasutatavate ruumide kasutusotstarbele vastava püsimeöbli, sisseseade, aparatuuri, valgustuse, kattematerjalide ning värvilahenduse kavandamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata sellele, et neid ruume saaks kasutada ka liikumispuudega isikud.

- Vastab Ei vasta

2. Püsimeöbli, sisseseade, aparatuuri vms kättesaadavus ja sellest möödumine planeeritakse vastavalt

pinnavajadusele liikumiseks siseruumides ja hoonesisesele liikumisteele.

- Vastab Ei vasta

3. Põrandakate ühiskasutatavates ruumides peab olema sobiv kõndimiseks liikumispuudega isikutele: libisemiskindel, aluspõranda külge tugevasti kinnitatud ja ei tohi tekitada staatilisi elektrilaenguid.

- Vastab Ei vasta

4. Teeninduslettide, -luukide, -kassade vms, piletite müügi- ja kontrollimispunktide sobiv kõrgus ratastoolis liikujale on 750–850 mm põrandast, lettide vms all peab olema põlvede jaoks vaba sügavust 300 mm, laiust vähemalt 600 mm ja kõrgust põrandast vähemalt 670 mm.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

IX. Invatualettruimid (§18)

Olemas

Puudub

Ei ole vajalik

1. Kui ühiskasutatavate ruumide juurde kuuluvad ka ühiskasutatavad tualettruimid, siis planeeritakse liikumispuudega isikute tarbeks 2% kabiinide arvust, kuid mitte vähem kui üks. Ehitamisel võetakse aluseks ruumide kasutatavus keppi, karke või käetugesid kasutavate liikumispuudega isikutele ning nii iseseisvalt liikuvaile ja tegutsevaile kui ka abistajaga ratastoolikasutajaile.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

2. Klosetipoti mõlemast küljest kasutatava kabiini minimaalsed sisemõõdud on 2200 × 2500 mm. Kabiini dimensioneerimisel tuleb arvestada ratastooli pöörderaadiusega – 1400 mm.

- Vastab Ei vasta

3. Invatualettruimidesse planeeritakse sissepääs vahetult koridorist, kogunemissaalist või teisest sarnasest ruumist.

- Vastab Ei vasta

4. Klosetipoti kõrgus põrandast prill-laua pealispinnani peab olema 500–520 mm.

- Vastab Ei vasta

5. Loputusvee tõmbamise seade peab toimima fotoelemendi abil või vähesel kätejõul (ka nn pikk kang). Loputusvett peab saama tõmmata kas labakäega või käsivarrega nii, et klosetipoti kasutaja ei pea selleks asendit muutma.

- Vastab Ei vasta

6. Klosetipotil olles peab saama kasutada painduva varrega termostaatilist käsidušši.

- Vastab Ei vasta

7. Klosetipoti kasutamist hõlbustavad käsitoed peavad olema mõlemal pool klosetipotti 600-mm vahega, (üles)tõstetavad ja reguleeritavad, arvatud koormisele 1 kN, kõrgus käsitoe peale 800 mm. Tugede kinnitus peab olema selline, et abistaja pääseks takistamatult klosetipoti taha.

- Vastab Ei vasta

8. Klosetipoti ühe käetoe küljes peab olema paberirullihoidja.

- Vastab Ei vasta

9. Klosetipoti esiservast 100 mm tahapoole lae alla tuleb ette näha terastala ja sellel liigutatavad trapetsid, mis peavad võtma vastu 1 kN.

- Vastab Ei vasta

10. Rõhtkäsipuu seinal peab olema pikkusega 600 mm, kõrgusel 800 mm, käsipuu keskpunktiks võetakse klosetipoti esiserv. Rõhtkäsipuu soovitatakse dubleerida vertikaalkäsipuuga.

- Vastab Ei vasta Ei kohaldu

- 11.** Kraanikauss peab olema mõõtmetega ca 550 mm × 400 mm, kõrgus põrandast ca 800 mm, kraanikausi tagumise ääre kaugus tagaseinast 200 mm ja soovitavalt ka külgseinast nõnda, et kraanikausi alla jääks vähemalt 300 mm sügavune ja vähemalt 670 mm kõrgune ruum põlvedele.
- Vastab Ei vasta
- 12.** Kraani segisti veehulga reguleerimine peab toimuma fotoelemendi abil või vähesel kätejõul kergesti ja ühe liigutusega toimiva käsihoova abil, näiteks pikk kang, vee temperatuuri reguleerimine termostaadiga või pressostaadiga.
- Vastab Ei vasta
- 13.** Peegli alumine serv, kätekuivati ja seebialus vms paigaldada kuni 900 mm põrandast.
- Vastab Ei vasta
- 14.** Ratastooli jaoks vaba ruumi laius peab olema vähemalt 800 mm. Ruum ratastooli pööramiseks peab olema vähima läbimõõduga 1400 mm.
- Vastab Ei vasta
- 15.** Uksed peavad avanema väljapoole ja olema ühe käega kergesti avatavad.
- Vastab Ei vasta
- 16.** Ust peab saama seestpoolt lukustada ja hädakorral väljastpoolt avada.
- Vastab Ei vasta
- 17.** Käepide peab olema ukse hingedepoolses servas, sellest ca 200 mm kaugusel.
- Vastab Ei vasta Ei kohaldu
- 18.** Kabiinide ustel peab olema mõlemal pool sellekohane märgistus, kummal pool on ruum ratastooli jaoks (klosetipoti poolt vaadatuna).
- Vastab Ei vasta
- 19.** Ehitises, kus on olemas valvepunkt või -keskus, tuleks kasutada lisaseadmetena valvepunktiga ühendatud häiresignalisatsiooni (häirekella nupud peavad olema käsitsi kasutatavad nii põrandalt kui ka klosetipotilt).
- Vastab Ei vasta Ei kohaldu
- 20.** Klosetipoti kõrvale seinale tuleb põrandast ca 1200 mm kõrgusele paigaldada 2–3 nagi rõivaste, karkude, keppide jms riputamiseks.
- Vastab Ei vasta

Täiendavad küsimused ja märkused